

ОРГАНІЗАЦІЯ АНАЛІТИЧНОГО ОБЛІКУ КАПІТАЛЬНОГО РЕМОНТУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Дослідивши проблеми організації бухгалтерського обліку витрат на ремонт основних засобів суб'єктів господарювання шляхом вивчення технологічних особливостей самого процесу оновлення основних засобів, визначено зовнішні і внутрішні чинники, що впливають на формування витрат на ремонт основних засобів.

До основних факторів впливу на формування витрат на ремонт належать:

- складність формування механізму ринкових відносин між замовниками та підрядниками робіт з ремонту основних засобів;
- кліматичні умови експлуатації об'єктів та їх ремонт;
- специфіка технологічного процесу виробництва суб'єкта господарювання та особливості технології оновлення основних засобів;
- специфіка структури основних засобів.

За обсягом і характером вироблених ремонтних робіт розрізняють поточний і капітальний ремонт основних засобів. Відповідно до цього, пропонуємо наступну класифікацію ремонту:

- 1) попереджувальний (регламентний) ремонт;
- 2) відновлювальний ремонт:
 - а) не поліпшує експлуатаційні можливості об'єкта;
 - б) поліпшує експлуатаційні можливості об'єкта.

На нашу думку, проблема бухгалтерського обліку витрат на ремонт основних засобів полягає, перш за все, в правильному розмежуванні поточних і капітальних витрат, що найчастіше супроводжується складністю здійснюваних відновлювальних операцій і значним обсягом виконуваних робіт.

Визначальною ознакою при побудові бухгалтерського обліку витрат на ремонт основних засобів є, на нашу думку, характер за витрат. Тому в основу класифікації витрат на ремонт основних коштів нами покладена класифікація за характером витрат, яка передбачає розподіл витрат на поточні і капітальні.

В умовах обмежених фінансових ресурсів для здійснення інвестицій в придбання, а також реконструкцію і модернізацію об'єктів основних засобів необхідно, на наш погляд, оптимальне поєднання витрат на поточні і капітальні ремонти. Відповідно до цього, нами визначено завдання бухгалтерського обліку витрат на ремонт, реконструкцію та модернізацію основних коштів підприємств нафтогазовидобувної галузі.

Основними з них є: виявлення і відображення на рахунках бухгалтерського обліку прямих і непрямих витрат на ремонт, реконструкцію та модернізацію, а також визначення впливу витрат на формування фінансового результату для цілей бухгалтерського і податкового обліку.

На основі запропонованих видів ремонту пропонуємо власний підхід до організації аналітичного обліку капітального ремонту основних засобів, які

характеризують особливості проведення різних видів поліпшень основних засобів, а також відповідають вимогам чинного законодавства України з бухгалтерського обліку та оподаткування, зокрема:

- перший рівень характеризується режимом права власності (джерелами утворення) об'єктів основних засобів, що дозволить чітко розмежовувати бухгалтерський облік власних, орендованих та отриманих іншим шляхом необоротних активів;

- другий рівень визначається групами об'єктів основних засобів, які відповідають групам, визначеним діючим Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, що дозволяє групувати витрати на ремонт в розрізі економічно однорідних об'єктів бухгалтерського обліку;

- третій рівень визначений видами об'єктів, такими як виробничі та невиробничі основні засоби, що дозволяє групувати витрати на ремонт відповідно до цілей оподаткування;

- четвертий рівень визначений видами ремонту, такими як попереджувальний та відновлювальний ремонт, що дозволяє формувати управлінську інформацію стосовно причин понесення витрат на ремонт;

- п'ятий рівень характеризується видами операцій, у вигляді яких може здійснюватися ремонт: ремонт (монтаж) основних засобів при придбанні; модернізація, реконструкція, консервація. Варто відмітити, що нами не включено до даного субрахунку такий вид ремонту, як добудова, оскільки вважаємо, що такий вид ремонту доцільно обліковувати на субрахунку 151 «Капітальне будівництво», що відповідатиме економічному змісту даного ремонту;

- шостий рівень визначений способами проведення ремонту господарським, підрядним та комбінованим, що дозволить контролювати витрачання матеріалів на проведення ремонту, а також інші витрати, які виникають при цьому;

- сьомий рівень представлений елементами витрат, що дозволить групувати витрати за економічно однорідними елементами, контролювати норми витрачання матеріалів, відхилення фактичних витрат від запланованих у кошторисі на ремонтні роботи.

Таким чином, запропонований підхід до аналітичного обліку витрат на ремонт основних засобів передбачає багаторівневу деталізацію, що враховує галузеву специфіку і особливості автоматизованої обробки даних, а також спрощує обліковий процес, формує найбільш достовірну інформацію про витрати на ремонт.